

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Distinctio Duodecima. De Sacramento Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

an in eodē
morbo?

eādē necessitate, statūque morbi, Sacramentum istud itera-
ri non potest: quòd si tamen variatur morbi status, & infirmus,
postquam reconvaluisse videbatur, denuò in periculum mortis
incidat, iterum conferri poterit. Ita certa, & communis Do-
ctorum, atque habetur in Concilio Trid. *loc. cit. cap. 3.* Accedit
ratio: quia hoc Sacramentum non imprimi Characterem; er-
go est iterabile, superveniente tamen novo vitæ discrimine.

Declaratur
hoc ampli-
us.

30. Porrò illa temporis distantia, morbi que varietas, pru-
denti iudicio relinquatur designanda; ita tamen, ut considerata
diuturnitate ægritudinis, ac variatione statūs eius, censetur es-
se novus morbus (id est, constituens hominem in novo mortis
periculo) ut proinde nova necessitas: & sic primùm poterit ite-
rari Sacramentum istud.

Sacramen-
tum hoc, an
sit necessa-
rium ad
salutem?

31. Possèt hìc ulterius quæri de necessitate huius Sacramen-
ti ad salutem. Verùm de hoc iam dictum fuit suprà *Dist. 2. n. 68. &*
seqq. Quamvis enim Fideles ad receptionem Extremæ Unctionis
nullâ præcepti districtione, per se loquendo, teneantur; tamen (ut
loquitur Concilium Trid. *loc. cit. cap. 3.*) *neo tanti Sacramenti contemptus*
absque ingenti scelere, & ipsius Spiritūs sancti injuriā esse possèt.

D I S T I N C T I O XII.

De Sacramento Ordinis.

Q U Æ S T I O I.

Quid, & quot sint Ordines? Ubi & de prima Tonſura.

Ratio ordi-
nis inter
Sacramēta.

1. **A**bsolutis Sacramentis, quæ vitam spiritualem cuiuslibet
Fidelis quoad se promovent, receptâ Theologorum
methodo tractatur de Sacramentis illis novæ Legis, quæ
respiciunt totam Communitatem Populi Christiani: qualia sunt
Sacramentum Ordinis, & Matrimonij. Siquidem mediante illo
in Ecclesia Catholica constituuntur legitimi Sacerdotes, ac Mini-
stri Ecclesiastici, qui præ sint ac legitime gubernare noverint to-
rum Populum Christianum. Post quod sequitur Sacramentum
Matrimonij, quo generis humani propagatio ad conservationem
Reipublicæ Christianæ requisita perennatur, atque ut honestè
ac decenter fiat, specialibus gratijs & auxilijs Divinis roboratur.
Et quidem loquendo nunc de Sacramento Ordinis.

2. Ad-

2. Advertendum est primò, quòd nomen Ordinis di versas ha-
beat significaciones. Nam quandoque sumitur ordo pro congrua
quorundam inter se dispositione; ut si dicatur: *Exercitus conseruat*
ordinem bonum; *Inter hæc reperitur nullus ordo*. Quandoque pro gradu
præminentis in aliqua Republica: sic dicitur *Ordo Equestris, Ordo*
Senatorius, Ordo Clericalis, &c. ut taceantur aliæ ejus acceptiones.

3. Advertendum ulterius, quòd, quantum attinet ad propo-
sitionem, Ordo dupliciter sumatur: primò pro gradu præminentis
in Ecclesia DEI, id est, pro dignitate Ecclesiastica quibusdam per-
sonis collatâ vi Sacramenti Ordinis recepti. Secundò sumitur
Ordo pro ipsa actuali ordinatione, seu institutione alicujus in gra-
du præminentis Ecclesiæ: & hoc posteriori modo acceptus Or-
do, est unum ex septem novæ Legis Sacramentis, non item in prio-
re acceptione. Sic v. g. Presbyteratus potest sumi vel pro ipsa ac-
tuali ordinatione alicujus in Presbyterum, & sic est Sacramentum:
vel pro dignitate, seu potestate Sacerdotali, quam quis acquisi-
vit vi ordinationis suæ in Presbyterum, & ratione cujus potest va-
lidè consecrare, & absolvere: & hoc modo Presbyteratus non est
Sacramentum, sed potius aliquid consequens ad Sacramentum Or-
dinis Presbyteratus jam peractum, sibi que collatum. Et quod dicitur
hic de Presbyteratu, idem servatâ proportionem dicendum est
de Diaconatu, Subdiaconatu, & quatuor Ordinibus minoribus.

4. Hinc si quis dicat. Presbyteratus est Sacramentum novæ
Legis: atqui Petrus, ante annum ordinatus, habet Presbyteratu-
m; ergo Petrus habet Sacramentum Ordinis, & quidem adhuc
hodie, cum etiam nunc habeat Presbyteratum. Resp. distin-
guendo majorem: Presbyteratus est Sacramentum, sumendo
Presbyteratum pro actuali ordinatione alicujus in Presbyterum,
conceditur: sumendo Presbyteratum pro dignitate, seu potesta-
te Sacerdotali permanente, negatur major: & sic distinctâ mi-
nore, negatur consequentia.

5. Ratio hujus doctrinæ est: quia Ordo est Sacramentum
consistens in fieri, non autem in facto esse: unde nequit consi-
stere in ipsa dignitate, potestate, & gradu Sacerdotali, qui sem-
per permanet; sed solum in actuali ordinatione, id est, in illa
sensibili actione mox transeunte, qua præbetur Clericis dicta po-
testas, & gradus Sacerdotalis. Unde ad hoc indicandum, & vi-
tandam omnem ambiguitatem, atque æquivocationem, Con-
cilium Trident. Sess. 23. can. 3. notanter sic inquit: *Si quis dixerit,*
Ordinem, sive sacram Ordinationem non esse verè ac propriè Sacramentum

TTTTT

&c.

Ordo variè
sumitur.

Ordo sumi-
tur & pro
præminē-
ti gradu in
Ecclesia, &
pro actuali
Ordinatio-
ne.

Presbytera-
tus est Sa-
cramentum,
quomodo ?

Declaratur
hoc am-
plius.

Et c. anathema sit per additum *ly. sive sacram ordinationem*, explicans, quid intelligatur per *ly Ordo*, dum dicitur esse Sacramentum novæ Legis. His prænotatis. fit

Sacramen-
tum Ordinis, quid?

6. CONCL. I. *Sacramentum Ordinis* benè definitur, dicendo: Ordo est Sacramentum novæ Legis, quo spiritualis potestas traditur ordinato ad aliquod Ministerium circa Eucharistiam dignè exhibendum. Ita in re communis; potestque hæc definitio Sacramenti Ordinis in genere, facillè cuiuslibet Ordini in particulari applicari, definiendo eisdem per officia singulis propria.

Ostiatorius
&c.
Subdiaconatus,
Diaconatus,
&c.

7. Sic *Ostiatorius* est Ordo, seu Sacramentum novæ Legis, quo traditur ordinato potestas aperiendi, & claudendi januas Ecclesiæ &c. Similiter *Subdiaconatus* est Ordo, quo traditur ordinato potestas solemniter cantandi Epistolam, & portandi Calicem cum Patena ad Altare. *Diaconatus* est Ordo, quo datur ordinato potestas solemniter cantandi Evangelium, ac proximè ministrandi Sacerdoti circa confectionem Eucharistiæ. *Presbyteratus* est Ordo, seu Sacramentum novæ Legis, quo datur ordinato potestas consecrandi Corpus & Sanguinem Christi, acque Fideles confitentes à peccatis absolvendi.

Presbyteratus, quid?

Sacerdos
&c. quis?

8. Unde *Sacerdos* benè describi potest, quòd sit Vir in præ eminenti gradu Ecclesiæ constitutus, habens potestatem consecrandi Corpus & Sanguinem Christi &c. Quo modo (servatâ tamen proportione) etiam Diaconus, & alius in Ordinibus constitutus, aptè poterit describi per officium sibi competens.

Ordines sût
septem.

9. CONCL. II. Septem sunt Ordines in Ecclesia DEI, videlicet Ostiatorius, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythus, Subdiaconatus, Diaconatus, ac Presbyteratus seu Sacerdotium. Ita Concilium Trid. Sess. 23. cap. 2. asserens, ab ipso Ecclesiæ initio dictorum Ordinum nomina, atque uniuscujusque eorum ministeria in usu fuisse.

Prima Tonsura non est Ordo, sed dispositio ad Ordines.

10. CONCL. III. Prima Tonsura non est Ordo, neque Sacramentum, sed mera dispositio ac præparatio ad Ordines. Ita Theologi communiter, contra plerosque Canonistas, volentes, etiam primam Tonsuram esse Ordinem propriè dictum; quorum sententiam ex professo, ac fusissimè propugnat Fagnanus in c. *Cum contingat. num. 44. & seqq. de astate & qualis prescipientorum*. Ratio Conclusionis desumitur imprimis ex Decreto S. Caji Papæ & Martyris, qui (ut refertur in Breviario Romano, die 22. Aprilis) constituit, ut his Ordinum & honorum gradibus in Ecclesia ad Episcopatum ascenderetur: Ostiarij, Lectoris, Exorcista, Acolythi, Subdiaconi,

2.1. Quid, & quot sint Ordines? Ubi & de prima Tonsura. 1965

soni, Diaconi, Presbyteri: ergo, cum inter hos Ordinum gradus non connumeretur prima Tonsura, dicendum, quod ipsa non sit Ordo. Idem probatur ex cit. Concilio Trid. Sess. 23. cap. 2. ubi referens nomina Ordinum, ab ipso Ecclesie initio in usu existentium, pariter tacet primam Tonsuram: quinimò eam satis aperte ab Ordinibus secernit, dum ait, quod Ordines in Ecclesia ita sint distributi, ut qui jam Clericali Tonsurâ insigniti sunt, per minores ad majores ascenderent. Unde merito inferre licet, quod prima Tonsura potius sit dispositio ad Ordines recipiendos, in quantum per eam patet ascensus ad Ordines tum minores, tum majores; simulque per ipsam quis fit Clericus, ac de Foro Ecclesiastico, & particeps Privilegiorum Clericalium: Occasione cujus

11. Quæres, qui sunt effectus primæ Tonsuræ? Resp. cum communi, eos esse multiplices, quos enumerat cit. Fagnanus num. 112. In primis enim per eam Christiani à Statu Laicali transferuntur ad Clericalem, & de sorte Domini efficiuntur, arg. can. Duo sunt. 12. q. 1. & can. Cleros. dist. 21. Deinde Tonsurati acquirunt Privilegium Fori; hoc est, eximuntur ab omni Potestate, seu Jurisdictione sæculari, can. Si Imperator. dist. 96. ac proinde non possunt amplius à Judice sæculari in iudicium trahi, incarcerari, vel puniri, sed duntaxat ab Ecclesiastico. Veruntamen novo Jure Concilij Trid. Sess. 23. de Reform. cap. 6. ad hoc, ut primâ Tonsurâ initiatus gaudeat dicto Privilegio Fori, requiritur, quod is vel Beneficium Ecclesiasticum habeat; aut Clericalem habitum, & tonsuram deferens, alicui Ecclesie ex mandato Episcopi inserviat; vel in Seminario Clericorum, vel in aliqua Schola, vel Universitate, de licentia Episcopi, quasi in via ad majores Ordines suscipiendos versetur. Ita Concilium: quod cum sub disjunctione aut, vel, loquatur, sufficit quælibet harum trium conditio, ut is Privilegio Fori gaudeat.

12. Rursus primâ Tonsurâ initiatus acquirit Privilegium Canonis; ac proinde ipsum injuriosè percutiens, incidit ipso facto in excommunicationem latam can. Si quis suadente. 17. quest. 4. de qua iam superius. (a) Item talis potest obtinere beneficium Ecclesiasticum, ut innuit Concilium Trid. cit. cap. 6. Est etiam capax omnis Jurisdictionis Ecclesiasticæ, tam ordinariæ, quàm delegatæ, cujus merus Laicus est incapax: hinc initiatus primâ Tonsurâ est capax potestatis excommunicandi, Beneficia conferendi, Causas spirituales cognoscendi, &c. Et tandem gaudet omnibus Privilegijs Clericorum.

Effectus primæ Tonsuræ, qui?

Privilegium Fori.

Privilegium Canonis.

(a) Tr. 13.

Dist. 2. n.

58. & seqq.

Alij effectus primæ Tonsuræ.

Episcopatus
... an sit
Ordo?

13. CONCL. IV. Episcopatus est quidem propriè dictus Ordo, tamen commodè refertur ad Ordinem Sacerdotij: atque ideò simpliciter dicendum est, in Ecclesia DEI esse tantum legitimum Ordinem. Ita Theologi passim, contra Canonistas quoad secundam partem. Prior pars defactò est certa, adeò ut oppositum tenere sit periculosum: siquidem Concilium Trid. *Sess. 23. cap. 4.* Episcopatum expressè inter Ordines connumerat, dum ait: *Docet insuper Sacrosancta Synodus, in Ordinatione Episcoporum, Sacerdotum, & ceterorum Ordinum &c.* Accedit ratio: quia Episcopo competit quædam specialis potestas Ordinis, in quantum Episcopo; nimirum potestas conferendi Sacramentum Confirmationis, & Ordinis: simulque consecratio Episcopi amplius colligi, aut dicta potestas validè conficiendi illa Sacramenta, ulterius auferri non potest.

Comprehenditur
sub Sacerdotio
amplicè sumptò.

14. Ultima verò pars ex eo suadetur: quia, licet Episcopatus sit Ordo à simplici Sacerdotio distinctus, ut docet Concilium Trid. *Sess. 23. can. 7.* tamen & ipse sub generali ratione Sacerdotij comprehenditur, sumendo nempe Sacerdotium amplicè pro potestate non solum consecrandi, sed etiam validè conferendi omnia alia Sacramenta, quæ requirunt Ministrum consecratum. Quo modo sumendo Sacerdotium, illud postea subdividitur in Presbyteratum, cui competit administratio Eucharistiæ, Pœnitentiæ, ac Extremæ Unctionis; & in Episcopatum, cui insuper convenit potestas conferendi jure ordinario Confirmationem, & Ordinem. Hinc S. Anacletus Papa in *Epistola 3. cap. 1.* ait, Ordinem Sacerdotum bipartitum esse, scilicet Episcoporum & Presbyterorum.

Omnes, &
singuli Or-
dines, sunt
verum Sa-
cramentum.

15. CONCL. V. Omnes, & singuli prædicti Ordines sunt verum ac propriè dictum Sacramentum. Ita communis. Et quidem, quòd Sacerdotium sit Sacramentum, est de Fide. Quòd autem etiam cæteri Ordines inferiores habeant veram rationem Sacramenti, colligitur ex Concilio Florentino, in Decreto Unionis, ac Trident. *Sess. 23. cap. 2. & can. 3.* ubi absolutè, & absque ulla limitatione definitur, Ordinem, seu sacram Ordinationem esse Sacramentum; simulque dicitur, esse septem Ordines in Ecclesia DEI. Accedit, quòd omnes & singuli Ordines habeant suam determinatam materiam & formam, propriamque significationem, uti patebit ex dicendis *Quæst. seq.* Insuper singuli Ordines imprimunt specialem Characterem, ac diversum ab alijs, secundùm quod diversæ sunt potestates ministrandi;

Et causant
specialem
Characterem.

2. II. De Materia, Forma, & Officijs singulorum Ordinum. 1067
 strandi; ut docet D. Bonaventura 4. dist. 24. part. 2. art. 1. quest.
 2. cum communi, ac patet ex eo, quod omnes sint irreiterabiles:
 atqui Character est effectus proprius Sacramenti; ergo.

16. Cæterùm his non obstantibus, omnes dicti septem Ordines constituunt in simul unum duntaxat Sacramentum Ordinis. Idque fit tum unitate ordinationis, seu finis, in quantum omnes ordinantur ad unum Sacerdotium, ac ratione huius recipiuntur: tum unitate generis proximi, quatenus omnes & singuli Ordines in particulari, conveniunt in ratione Sacramenti Ordinis ut sic, tquam in genere proximo. Ac proinde merito à Concilio Trident. loc. cit. comprehenduntur omnes sub uno nomine Sacramenti Ordinis, prout jam superius (b) dictum fuit. Et hac eadem ratione Characteres particulares singulorum Ordinum, in simul constituunt unum Characterem totalem & completum Ordinis.

Constitutum omnes unum Sacramentum, quomodo?

(b) Tract. 14. Dist. 1. n. 10. Quid de Characteribus?

QUÆSTIO II.

De Materia, Forma, & Officijs singulorum Ordinum.

17. **A**Dvertendum, quod loquendo de materia, & forma Ordinum in genere, materia cujuslibet Ordinis duplex sit, remota scilicet ac proxima. *Materia remota* cujuslibet Ordinis est illa res, quæ traditur ab Episcopo suscipienti aliquem Ordinem. *Materia proxima*, est ipsamet traditio illius rei. Porro forma cujuslibet Ordinis in genere, sunt verba illa, quæ in collatione singulorum Ordinum, ac sub traditione debite materiæ proferuntur ab Episcopo, utpote ordinario Ministro Sacramenti Ordinis. (c)

Materia, & Forma Ordinum generatim, quæ?

(c) Videatur. Tr. 14. Dist. 1. n.

18. & seqq. Materia Officiariatus, & officium Officiarij, quod?

18. Verùm loquendo de singulis Ordinibus in particulari; *Materia Officiariatus*, est traditio Clavium Ecclesiæ per manus Episcopi. *Forma*, sunt verba illa ab Episcopo sub porrectione dictarum Clavium Ecclesiæ prolata, videlicet: *Sic agite, quasi reddituri DEO rationem pro ijs rebus, quæ his Clavibus recluduntur.* Porro *Officium Officiarij* est, Templi claves custodire, ejus januam claudere, cymbalum & campanam pulsare. Ita Pontificale Romanum, & Catechismus Romanus.

Lectoratus
materia, &
forma.

Officium
Lectoris.

19. *Lectoratus materia*, est traditio Libri Prophetiarum. *Forma* verò talis: *Accipite & estote verbi DEI relatores, habituri, si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum ijs, qui verbum DEI benè ministraverunt ab initio.* Porro *Officium Lectoris* est, *Lectionem Prophetiarum in Ecclesia pronuntiare, sive canendo, sive solum legendo: item Catechumenos docere Rudimenta Fidei.*

Exorcistatus
materia, &
forma.
Officium
Exorcistæ.

20. *Exorcistatus materia*, est traditio Libri Exorcismorum. *Forma* verò hæc: *Accipite, & commendate memoria, & habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.* *Officium Exorcistæ* est, imponere manus super *Energumenos* (hoc est, obsessos à dæmonibus) & ad arcendos dæmones super eos invocare *Nomen Domini*, legeréque *Exorcismos Ecclesiæ*, ac ipsos ita præparare, ut *Sacris interessè possint.*

In reliquis
Ordinibus
datur du-
plex mate-
ria, & for-
ma partia-
lis.

21. Quantum ad sequentes *Ordines* attinet, notandum, quòd in reliquis *Ordinibus* duplex reperitur *materia*, constituens unam adæquatam, cum duplici *forma* sibi correspondente, & similiter unam adæquatam *formam* constituente: qualis in *Acolythatu* est traditio *Cerei extincti*, & *Urceoli vacui*: in *Subdiaconatu* est traditio *Calicis vacui unà cum Patena vacua*, ac *Libri Epistolarum*: in *Diaconatu* impositio *manuum Episcopi*, atque traditio *Libri Evangeliorum*: in *Presbyteratu* traditio *Calicis cum vino & Patenæ cum hostia superposita*, ac impositio *manuum Episcopi*. Itaque

Acolythatus
materia, &
forma du-
plex, quæ

Officium A-
colythorum.

22. *Acolythatus una materia*, est traditio *Candelabri unà cum Cereo extincto*, cum tali *forma*: *Accipite Candelabrum cum Cereo, & sciatis vos ad accendenda Ecclesiæ Luminaria mancipatos, in nomine Domini.* Altera *partialis materia*, est traditio *Urceoli vacui*, cum hac *forma*: *Accipite Urceolum ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi, in nomine Domini.* Porro *Officium Acolythorum* est, *luminaria Ecclesiæ accendere, atque præparare ad Sacrificium; & portare Cereum accensum ad Altare, præcipuè dum Evangelium sub Missa canitur; itémque ampullas vini & aquæ ad Missæ Sacrificium præparare, & ministrare.*

Obiectivè,
ejusque so-
lutio nota-
bilis.

23. *Nec dicas.* Possunt hujusmodi officia pleraque peragi sine dictis *Ordinibus*; ergo frustra ponuntur hi *Ordines*. Responsum enim negando consequentiam. Tum quia per dictos *Ordines* constituitur quis in tali gradu *Ecclesiæ*, ut ejusmodi officia possit solemniter & auctoritative peragere; quod alijs non competit. Tum quia etiam per quatuor *Ordines* minores conferuntur ordina-

ordinatis ex opere operato gratia specialis ad ejusmodi officia dignius peragenda, ut proinde dicti Ordines neququam sint frustranei.

24. Subdiaconatus materia una, est traditio Calicis vacui cum Patena vacua. Forma autem talis: Videte, cujus ministerium vobis traditur; ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut DEO place-
re possitis. Altera ejus materia partialis, est traditio Libri Epistolæ, cum tali verborum forma: Accipite Librum Epistolæ, & habete potestatem legendi eas in Ecclesia Sancta DEI, tam pro vivis, quam pro defunctis &c. Et nota, usque ad Subdiaconatum formas positas esse in plurali, eò quòd usque ad Subdiaconatum regulariter loquendo plures soleant simul ordinari, si adsint: quòd si verò unus solus ordinatur, tunc dictæ formæ proferuntur in singulari.

Subdiaconatus materia, & forma.

25. Porrò Subdiaconi Officium est, Vasa sacra, videlicet Calicem ac Patenam ad usum Sacrificij præparare, atque ad Altare deferre, & Diacono in Altaris ministerio inservire; in Missa Epistolam cum Manipulo solemniter cantare; sine Manipulo enim liceret etiam non Subdiacono cantare Epistolam (d) item Pallas Altaris, Corporalia, Calices & Patenas abluere, ipsamque lotio- nis aquam in Sacrarium fundere, aliæque juxta Rubricas Missalis in Missæ Sacrificio peragere. Verùm occasione horum,

Subdiaconi officium, quale?

(d) Ut dicitur Tr. 13. Dist. 3. n.

26. Quæres I. Quæ sint speciales obligationes Subdiaconi? Resp. cum communi, esse sequentes. I. Subdiaconi, alii que in Ordinibus majoribus constituti, tenentur servare perpetuam Castitatem; prout liquet ex c. Presbyteris. dist. 27. & c. Amul-
tis. de Etate & qualitat. presbiter. & c. Ut Clericorum. de Vita & honest. Cleric. ac alibi. II. Subdiaconi tenentur ad quotidianam recitationem Horarum Canonicarum, prout jam superius (e) dictum est. III. Subdiaconi, alii que in Sacris Ordinibus, tenentur de-
ferre Habitum, & Tonsuram Clericalem c. Si quis ex Clericis. & c. Clerici. de Vita & honest. Cleric.

13. Subdiaconi obligationes speciales, quæ?

(e) Tract. 6. Dist. 1. n. 12. & 13.

27. Quæres II. Quo Jure teneantur Clerici in Sacris constituti ad servandam perpetuò Continentiam? Resp. I. Iniri-
ti Sacro Ordine non tenentur ad Continentiam ex Jure Divino, sed duntaxat Ecclesiastico. Ita Scotus 4. dist. 37. cum communi. Nullibi enim extat tale præceptum Divinum: Quinimò Græci in minoribus Ordinibus contrahunt, & in superioribus utuntur Matrimonio jam contracto, neque in hoc reprehendun-
tur

Clerici in Sacris, quo Jure teneantur ad perpetuam Continentiam?

tur ab Ecclesia, c. *Cum olim. de Clericis conjugat.* prout fieri oportet, si dicta obligatio descenderet ex Lege Divina.

An vi voti
Sacris Ordini-
bus an-
neci ?

28. Remanet proinde, quod Clerici in Sacris teneantur ad perpetuam Continentiam Jure duntaxat Ecclesiastico, in quantum Ordinibus Sacris ex generali statuto Ecclesie (per textus n. 26. citatos) annexum est Votum perpetue Castitatis; prout inter alios tradit Scotus 4. dist. 25. q. 2. §. *Hic breviter*, inquit: *Quia susceptioni Ordinis Sacri annexum est votum continentie, ut habetur extra, c. Amultis. de etate & qualir.* Idipsum tenet communior Doctorum, atque desumitur ex cit. c. *Cum olim. de Cleric. conjugat.* ubi Pontifex ait: *Nos attendentes, quod Orientalis Ecclesia votum continentie non admittit.* Ex quo Glossa ibidem, argumento à sensu contrario desumpto, infert, quod Occidentales, sive Latini Clerici, ex voto ad Continentiam teneantur: eo enim ipso (inquit) quod quis promoveatur ad Sacrum Ordinem, cui ex constitutione Ecclesie annexum est votum Continentie, intelligitur tacite vovere Continentiam, licet nullam de hoc mentionem faciat. Et hinc cap. un. de Voto in 6. illud appellatur *Votum*, quod solemnizatum fuerit per susceptionem Sacri Ordinis.

Instantia ex
Scoto refel-
litur.

29. Nec obstat Scotus 4. dist. 37. q. un. ex quo loco is passim citatur in oppositum. Resp. enim, Doctorem ibidem solum dicere, quod Ordo Sacer non dirimat Matrimonium propter votum Continentie, sive proprie, sive ex præcepto Ecclesie annexum; sed ex hoc solum, quod Ecclesia talem personam faciat simpliciter illegitimam, sive inhabilem ad contrahendum: & hoc est certum, atque patet ex cit. cap. un. de Voto in 6. Non tamen Doctor Subtilis ibidem negat, Ordini Sacro esse annexum votum Continentie, imò hoc ipsum supponit, atque antea, seu dist. 25. q. 2. jam citata, expressè docet.

Diaconatus
materia, &
forma.

30. *Diaconatus materia* etiam duplex est; una impositio manus dexteræ Episcopi, cum tali verborum forma: *Accipe Spiritum sanctum ad robur, & ad resistendum diabolo & tentationibus ejus, in nomine Domini.* Altera est traditio Libri Evangeliorum, cum hac forma: *Accipite* (aut, si plures simul ordinentur) *Accipite potestatem legendi Evangelium in Ecclesia DEI, tam pro vivis, quam pro defunctis, in nomine Domini.*

Officium
Diaconi,
quod ?

31. Porrò *Officium Diaconi* est, Sacerdoti in Missæ Sacrificio immediatè assistere, eique ministrare panem & vinum ad conficiendam Eucharistiam, atque Evangelium cum Stola solemniter cantare, aliaque juxta Rubricas Missalis præstare. Tacentur cætera

cætera ejus officia ; qualia sunt, Sacerdote impedito Verbum DEI ex facultate Episcopi prædicare, de Parochi licentia solemniter baptizare, & hujusmodi.

32. Presbyteratûs duplex est materia, scilicet traditio Calicis cum vino, & Patenæ unâ cum Hostia superposita, cum hac verborum forma : *Accipe potestatem offerendi Sacrificium DEO, Missasque celebrandi, tam pro vivis, quam pro defunctis, in nomine Domini.* Altera materia Presbyteratûs, est impositio manuum Episcopi super caput ordinandi, cum hac verborum forma : *Accipe Spiritum sanctum, quorum remisieris peccata, remittuntur eis ; & quorum retinueris, retenta sunt.*

33. Porrò Officium Sacerdotis præcipuum est, consecrare Corpus & Sanguinem D. N. JESU Christi : quæ potestas traditur per traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum Hostia superposita ; idque fieri solet ante Offertorium, nempe circa finem Tractûs, Sequentiæ, vel Alleluja, Evangelium præcedentis. Alterum ejus officium est, absolvere pœnitentes à peccatis, accedente tamen legitimâ jurisdictione : quæ potestas eidem traditur per manuum Episcopi impositionem, cum debita verborum forma ; solèturque fieri peractâ Communione. (f) Insuper ad Officium Sacerdotis pertinet, alia Ecclesiæ Sacramenta dignis administrare, excepto Sacramento Confirmationis, ac Ordinis, quorum administratio spectat ad Episcopum, veluti ordinarium Ministrum. Item Sacerdotis est, benedicere, baptizare, ac populum DEI opere, doctrinâ, & exemplo pascere ; atque ejusdem necessitates ferventibus præcibus DEO recommendare, aliâque pietatis opera impensius exercere.

34. Objicies contra hætenus dicta. In Concilio Florentino in Decrero Unionis, unica materia assignatur pro Ordine Subdiaconatûs, Diaconatûs, & Presbyteratûs ; ergo malè assignatur duplex materia horum Ordinum. Antecedens patet. Sic enim loquitur cit. Concilium : *Sextum Sacramentum est Ordinis, cujus materia est illud, per cujus traditionem confertur Ordo ; sicut Presbyteratus traditur per Calicis cum vino & Patena cum pane porrectionem. Diaconatus verò per Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per Calicis vacui cum Patena vacua superposita traditionem.* Resp. negando consequentiam : quia, ut notat Herincx disp. 10. de Sacramento Ordinis num. 37. & 46. Concilium Florentinum non intendit assignare adæquatam materiam dictorum Ordinum, sed solùm tradere exempla doctrinæ generalis à se præmissæ, nempe materiam cujuslibet Ordinis esse illud,

Uuuuu

lud,

lud, cujus traditione confertur Ordo. Unde alteram materiam, ex usu Ecclesie jam claram, atque perspectam, non exclusit.

35. Fatendum tamen, quod loquendo de Ordine Subdiaconatus, plerique Scholastici negent, Librum Epistolarum spectare essentialiter ad materiam hujus Ordinis; alij verò, & quidem melius, asserant, traditionem Libri Epistolarum esse partem materię hujus Ordinis saltem minüs principalem. Gobat *tract. 8. Theol. Experim. n. 49.* & Herincx *loc. cit. n. 46.*

36. Obicies ulterius. Tempore Apostolorum Diaconi sunt ordinati sine traditione Libri Evangeliorum, utpote qui tunc necdum conscriptus erat; ergo traditio Libri Evangeliorum non est de essentia Sacramenti Diaconatus. Confirmatur. De facto in tota Ecclesia Græca conferuntur Ordines absque omnium instrumentorum traditione, per solam manuum impositionem, eum certis verbis singulos Ordines exprimentibus ab Episcopo factam. Atqui ordinatio Græcorum est valida: quia viget non tantum apud Schismaticos Græcos (quos tamen revertentes ad Catholicam Ecclesiam, ipsa recipit in suis Ordinibus) sed etiam apud Catholicos, & illos ipsos, qui Romæ degunt, ibique more suo ordinantur consentiente Papa, ut testatur Herincx *loc. cit. n. 51.* & Gobat *loc. cit. n. 95.* ergo.

37. Resp. cum D. Bonaventura *4. dist. 24. p. 2. art. 1. quest. 4.* Bellarmino *lib. un. de Ordine, cap. 9.* Lugone *disp. 2. de Sacramentis, sect. 5.* Marchantio, & alijs Theologis, Christum Dominum non determinasse in particulari, seu specie infimâ, materiam singulorum Ordinum, sed tantum in genere, nimirum ut conferrentur per signa sensibilia & verba, quæ sufficienter significarent collationem potestatis talium Ordinum, relinquendo interim Ecclesie magis specificam, ac veluti materialem instrumentorum, & verborum determinationem; prout jam supra *14. Dist. 1.* perius (g) dictum est. Unde in forma respondendo, negatur *n. 20. & 21.* consequentia.

38. Instabis. Ergo non est in tota Ecclesia Christi uniformitas in materia & forma Sacramentorum quomodo datur? tas quoad materiam, & formam, Sacramenti Ordinis. Resp. distinguendo sequelam: ergo non est uniformitas, quatenus non est ubique eadem materia & forma physicè, conceditur; moraliter, & saltem in genere, negatur. Vel (ut alij loquuntur) non est ubique uniformitas, materialiter loquendo, conceditur; formaliter, negatur. Quia semper & ubique juxta Christi institutionem,

tionem, ac determinationem Ecclesiæ, adhibebatur, & adhibetur talis materia & forma verborum, quæ sufficienter significat collationem potestatis cuiuslibet Ordinis.

Q U Æ S T I O III.

De Etate, & Qualitatibus Ordinandorum.

39. **A** Dvertendum, quod ex prædictis Ordinibus alij dicantur Ordines maiores, seu Sacri; alij, Ordines minores. Ordines Sacri, seu majores sunt tres, videlicet Subdiaconatus, Diaconatus, ac Presbyteratus: & hi quidem ex eo dicuntur Ordines Sacri, quia habent annexum Votum perpetuæ Castitatis, nec non & obligationem recitandi Breviarium, quibus homines specialiter quasi DEO consecrantur. Dicuntur etiam Ordines majores, eo quod per eos ordinati ad majus officium circa Eucharistiam exercendum deputentur: Sacerdos scilicet ad consecrandum; Diaconus verò, ac Subdiaconus, ad proximè assistendum, & ministrandum solemniter Sacerdoti ad Altare. Farendum quidem est, quod Subdiaconatus in primitiva Ecclesia non fuerit connumeratus inter Ordines Sacros, uti patet ex c. Nullus in Episcopum. dist. 60. Defacto tamen Subdiaconatum inter Sacros Ordines computari, certum est, atque decisum habetur c. A multis. De etate & qualitat. præficiend.

40. Porro Ordines minores sunt alij quatuor, videlicet Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus. Et dicuntur minores, ob minus officium, ad quod ordinantur. Dicuntur etiam quandoque Ordines non Sacri: non quidem in eo sensu, quasi nihil sacrum sint, aut contineant (sunt enim & ipsi verum Sacramentum, juxta dicta num. 15.) sed ad differentiam Ordinum majorum, qui per excellentiam, ob rationes jam allatas, appellantur Sacri, cum e contra Ordines minores nec habeant annexam obligationem recitandi Breviarium, neque Votum perpetuæ Castitatis; ut proinde hisce duntaxat Ordinibus initiati, licitè possint contrahere Matrimonium, si velint. Hoc prænotato, sit

41. CONCL. I. Soli masculi sunt capaces Sacramenti Ordinis, non autem foeminae. Ita Scotus 4. dist. 25. q. 2. ubi hoc refundit in Legem Divinam, atque ordinationem Christi. Id ipsum patet tum ex perpetua traditione Ecclesiæ: tum ex eo, quia neque B. Virgo MARIA hanc potestatem Ordinis à Christo Filio suo

Uuuuuu 2. acce-

Ordines Sacri, seu majores, qui, & cur sic dicantur?

Ordines minores, seu non Sacri, qui?

Soli masculi sunt capaces Ordinis, non foeminae.

accepit, non obstante, quòd fuerit dignior ac excellentior universis Apostolis.

In masculis 42. **CONCL. II.** Etsi in masculis, ad hoc, ut quis validè ordinetur, post susceptum Baptismi Sacramentum aliud non requiratur præter debitam materiam & formam, ac intentionem Ministri, atque suscipientis, si is sit adultus; tamen, ut quis licitè & absque ullo peccato possit ordinari, plura alia requiruntur. Ita certa, & communis.

Sine Baptismo non recipitur Sacramentum Ordinis. 43. Notanter tamen additur, *post susceptum Baptismum.* Nam cum Baptismus sit janua omnium Sacramentorum novæ Legis, sine ipso Sacramentum Ordinis validè non potest recipi. Unde *c. 1. de Presbytero non baptizato*, dicitur: *Si quis Presbyter ordinatus, deprehenderit, se non esse baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur.*

Ordo potest recipi & validè, & licitè. 44. Cæterum, ut data Conclusio melius intelligatur, sciendum, quòd dupliciter intelligi possit, Ordines recipi, validè nimirum, ac licitè. *Validè* tunc intelligitur Sacramentum Ordinis recipi (idem dicendum de alijs Sacramentis) quando ipsum ita recipitur, ut valeat, & subsistat Ordo receptus. Quod quidem fieri potest, etiamsi quis recipiat Ordinem in peccato mortali, aut per eius receptionem actu peccet, dummodo nihil desit de essentialiter requisitis ad ipsius validitatem. *Licitè* tunc intelligitur recipi Ordo, quando non solum valet Ordo receptus, sed insuper receptio ipsius fit licitè, seu absque peccato: & quidem, ut hoc posteriori modo recipiantur Ordines, præter sexum masculinum, ac receptionem Baptismi, plura alia requiri, patebit ex sequentibus Conclusionibus.

Infans, an possit ordinari? 45. **CONCL. III.** Parvulis masculis ante usum rationis validè quidem, sed non licitè, Sacramentum Ordinis ministratur. Ita Scotus *4. dist. 25. q. 2.* estque communis Doctorum. Ratio est: quia infans similiter capax est aliorum Sacramentorum, ut Baptismi (h) & Confirmationis, quæ non requirunt in suscipiente proprium consensum, si is nunquam habuit usum rationis. Quòd autem talibus Sacramentum hoc licitè non conferatur, patet ex eo: quia præter plura alia, quæ in parvulis non reperiuntur, requiritur legitima ætas in ordinandis, ut dicetur in progressu.

Infans ordinatus, an teneatur servare Continentiam, vel 46. Cæterum hic notandum, quòd, licet Ordo sacer ante usum rationis validè cupiam conferatur, tamen ordinatus ad servandam Continentiam, vel recitandas Horas Canonicas non astringatur, nisi post adeptos annos pubertatis ratificet; idque vel verbo, vel facto, nimirum utendo Ordine sacro. Sed semel facta

factâ scienter huiusmodi ratificatione post legitimam ætatem, recitare jam non erit ipsi integrum resiliere. Sanchez lib. 7. de Matrim. Breviarjū? disp. 30. cum communi.

47. CONCL. IV. Ut quis licitè ordinetur, imò & primâ Tonsurâ initiatur, requiritur, quòd sit confirmatus. Patet ex Concilio Trid. Sess. 23. c. 4. de Reform. ubi dicitur: Primâ Tonsurâ non initiatur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint &c. Quòd si ramentum secùs fiat, valebit quidem ordinatio, sed scienter sic ordinans, imò & ordinatus peccabit. (i)

48. CONCL. V. Insuper requiritur debita scientia in ordinandis. Ita certa omnium. Requirit autem Concilium Trident. cit. Sess. 23. cap. 4. de Reform. ad primam Tonsuram, ut initiandus sit fidei Rudimenta edoctus, & sciat legere. & scribere. Ad quatuor Ordines minores requiritur, juxta cit. Concilium Trident. cap. 11. ut ordinandi saltem Linguam Latinam intelligant. Ad Subdiaconatum, & Diaconatum postulat idem Concilium cap. 13. quòd ordinandi sint instructi Litteris, & ijs, quæ ad Ordinem suum exercendum pertinent. Et tandem ad Sacerdotium exigit in ordinandis tantam scientiam, ut possint populum docere ea, quæ scire omnibus ad salutem necessarium est; simulque ministrare Sacramenta.

49. CONCL. VI. Insuper requiritur vitæ, & morum probitas in ordinandis. Patet hoc tum ex ipsa ratione Sacramenti, & Concilio Trid. cap. 5. & alibi: tum ex illo Apostoli, 1. Timoth. 5. Manus citò nemini imposueris.

50. CONCL. VII. Requiritur ulteriùs in promovendis ad Sacros Ordines ætas legitima, & à Jure præscripta. Est certum. Intellige, nisi cum aliquo sit legitimè dispensatum. Etsi autem antiquitus minor ætas suffecerit, Jure tamen novo Concilij Trid. Sess. 23. cap. 12. de Reform. nullus imposterum ad Subdiaconatus Ordinem licitè promovetur ante vigesimum secundum, ad Diaconatum ante vigesimum tertium, & ad Presbyteratum ante vigesimum quintum ætatis suæ annum. Sufficit autem annus huiusmodi saltem inchoatus, etsi tantùm per medium diem, aut unicam horam sit inchoatus: prout ex communi docet Herincx disp. 10. de Sacramento Ordinis, quest. 7. num. 72 idque patet ex praxi Ecclesiæ, quæ sic citatum Decretum Tridentinum semper intellexit.

51. Dicitur, in promovendis ad Sacros Ordines. Siquidem ad primam Tonsuram, & quatuor Ordines minores licitè suscipiendos;

Ad Ordines an requiratur Confirmatio? (i) Vide Tract. 14. Dist. 3. n. 48. & 49. In ordinandis requiritur debita scientia, & qualis?

Item probitas vitæ, & morum.

Ac ætas legitima, & qualis?

Quid de prima Tonsura?

Endos, non requiritur determinata ætas, dum modò ad hoc sufficiens scientia unà cum alijs requisitis: quamvis ante annum decimum quartum (saltem inceptum) tales non possint obtinere Beneficium Ecclesiasticum, prout decrevit Concilium Trid. *cit. Sess. 23: cap. 6, de Reform.* & notat Barbosa *ibidem num. 2. cum alijs.*

Quid juris. 52. **CONCL. VIII.** Ordinatus Ordinibus majoribus ante legitimam ætatem, validè quidem ordinatur, atque recipit Ordinis Characterem; talis tamen ipso iure est suspensus, & si in tali suspensione ministraverit, efficitur irregularis. Ita de factò communis Doctorum, estque decisum per Bullam Pij II. quæ incipit: *Cum ex Sacrorum*, & habetur tom. 1. Bullarj Romani, *Constit. 7. dicti Pontificis.*

Præfertim non à fide? 53. Hoc tamen intelligendum de eo, qui scienter ante legitimam ætatem permisit se ordinari. Siquidem ordinatus bonà fide, & qui post diligentem inquisitionem credidit se ætatem legitimam habere, non incurrit Suspensionem: loquitur enim Constitutio Pij II. de illis, *qui presumunt* ante legitimam ætatem ordinari; id est, qui scienter, ac deliberatè, non obstante constitutione Canonum, id agunt. Quamdiu tamen ordinatus ad legitimam ætatem non pervenit, non est licitum eidem ministrare in suscepto Ordine, ne quidem cum licentia Episcopi; cum hic non possit dispensare super ætate contra Sacros Canones.

Q U Æ S T I O IV.

De Ministro Sacramenti Ordinis.

Ordinarius 54. **CONCL. I.** Episcopus est ordinarius Minister Sacramenti Ordinis. Ita definitum est in Concilio Trid. *Sess. 23. can. 7.* & patet tum ex perpetua praxi, & sensu Ecclesiæ; tum ex S. Scriptura *Actorum 6. & 2. Timoth. 1.* & alibi, quibus in locis non nisi ab Apostolis, quibus in Ecclesia DEI succedunt Episcopi, legimus aliquos ordinatos esse.

Potestas conferendi Ordines minoribus, an possit conferri simplici Sacerdoti? 55. Dicitur, *ordinarius Minister*. Siquidem, ut notat Alcanus Tamburinus *de Jure Abbatum, tom. 2. disp. 2. quest. 1. num. 3.* potestas Ordines minores conferendi potest etiam simplici Sacerdoti à Summo Pontifice committi. Unde Abbates Presbyteri, & usum Mitræ ac Baculi habentes, possunt Ordines minores suis subditis conferre; idque ex concessione Sedis Apostolicæ, prout liquet ex c. *Quoniam videmus, dist. 69. & c. Cum contingat de Abbatibus, In-tes. etiam Sæcularibus non sibi subditis, ac Regularibus habentibus.*

tibus speciales Dimissorias suorum Superiorum, conferre primam Tonfuram, & Ordines minores, docet cit. Tamburinus, quæst. 7. cum pluribus aliis Doctoribus.

56. CONCL. II. Episcopus alienum subditum sine Litteris Dimissorijs licitè non ordinat; alioquin scienter talem ordinare præsumens, suspenditur à collatione Ordinum per annum, & sic ordinatus ab executione Ordinum susceptorum. Ita Concilium Trid. Sess. 23. cap. 8. de Reform. ubi ait: *Unusquisque à proprio Episcopo ordinetur &c. Si secus fiat, ordinans à collatione Ordinum per annum, & ordinatus à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.*

Episcopus sine Dimissorijs licitè non ordinat alienum subditum.

57. Porro quatuor modis censetur quis subditus Episcopi, quantum sufficit ad Ordines recipiendos. I. Ratione originis: unde potest quisque ordinari in loco, ubi natus est, licet postmodum alibi domicilium, aut Beneficium possederit, dummodò parentes tempore Nativitatis suæ ibidem domicilium habuerint. II. Ratione domicilij. Sic recipiuntur Ordines ab Episcopo, in cujus Diocesi ordinandus habitationem perpetuam constituit. Dicitur notanter, *perpetuam*: nam non sufficit habitatio tantum temporalis in tali loco, v. g. Studiorum causâ, aut huiusmodi. III. Ratione Beneficij. Et hinc ordinari quis potest ab Episcopo, in cujus Diocesi Beneficium possidet, ut dicitur *c. Cum nullus. de Temporib. Ordination. in 6.* IV. Ratione triennalis familiaritatis, seu commensalitatatis cum Episcopo. Proinde poterit Episcopus ordinare sibi aliàs non subditum, qui per triennium in ipsius familia, sive servitio, sumptibus ipsius, & ita quasi commensalis fuit, dummodò statim re ipsâ Beneficium illi conferat; prout habetur in Concilio Trid. Sess. 23. cap. 9. de Reform.

Subditus Episcopi, quibus modis quis efficiatur?

QUÆSTIO V.

Solvuntur varia Quæstia circa Sacramentum Ordinis.

58. **Q**Uæritur I. Quo tempore sint conferendi Ordines? Resp. I. Circa hoc Concilium Trid. loc. cit. c. 6. sic statuit: *Ordinationes Sacrorum Ordinum statutis à Jure temporibus publicè celebrentur.* Hæc ibi.

Ordines, quo tempore sint conferendi?

59. Resp. II. Sacri Ordines in Sabbatis quatuor Temporum, & in Sabbato præcedente Dominicam Passionis, & Sabbato Sancto conferri debent. Intellige, nisi speciatim Summus Pontifex licentiam concesserit, ut Sacri Ordines quibusdam extra prædicta tempora conferri possint.

Præsertim Sacri?

60. Resp.

Quid de Ordibus minoribus? 60. Resp. III. Ordines minores possunt conferri non solum in supra dictis Sabbatis Ordinationum, sed etiam singulis Dominicis, festivisque diebus. Ita habetur *c. De eo autem, de Temp. Ordin. ac in Pontificali Romano.*

An Ordines minores possint eodem die recipi? 61. Quæritur II. An possint plures Ordines eodem die suscipi? Resp. I. Quamvis Concilium Trid. *loc. cit. cap. 11. velit, Ordines minores per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videatur, conferri debere*: consuetudine tamen in pluribus locis receptum est, ut eodem die, ac eadem Ordinatione quatuor Ordines minores simul conferantur. Nam & hoc, præsertim in Dioecibus amplioribus, magis expedire visum est.

Quid de majoribus? 62. Resp. II. Duo Sacri Ordines eodem die nulli sunt conferendi, ne quidem Regularibus. Ita Concilium Trid. *loc. cit. cap. 13. Quod rursus intelligendum, nisi id fiat de speciali licentia Summi Pontificis.*

Ordines minores, an recipi possint cum Subdiaconatu? 63. Resp. III. Stando Juri communi, non possunt quatuor Ordines minores simul cum Subdiaconatu recipi. Patet hoc *ex c. Litteras. & c. Dilectus, de Temp. Ordin. juncto Concil. Trident. Sess. 23. c. 11. de Reform. dicitur, stando Juri communi*: siquidem consuetudinem illam, qua in quibusdam locis eodem die cuipiam quatuor Ordines minores unâ cum Subdiaconatu conferuntur, rectè admittunt Navarrus *cap. 25. Manual. n. 71. Engel. tit. de Temp. Ordination. n. 19. & alij.*

Sine Titulo, an possit quis ordinari? Titulus, quid? 64. Quæritur III. An sine Titulo possit quis ordinari, & quod duplex sit Titulus? Resp. I. Per *Titulum* in proposito intelligitur Beneficium Ecclesiasticum, vel aliud medium sese honestè sustentandi. Cùm enim non deceat, ut Clerici, Divinis Officijs specialiter adscripti, cura Ordinis dedecore mendicent, aut sordidum aliquem quæstum exercent; ideò nemo ad Sacros Ordines admittendus est, nisi ejusmodi Titulum, seu medium sese honestè alendi, possit ostendere: prout cum *c. Neminem. & c. Sanctorum. dist. 70. ac alibi, tum in Concilio Trid. Sess. 21. cap. 2. de Reform. expressè habetur.*

Quid de Ordinibus minoribus? 65. Dicitur, *ad Sacros Ordines*: nam ad Ordines minores non requiri Titulum, tenet communis Doctorum, ac praxis Ecclesiæ. Ratio est: quia Clerici in Minoribus constituti, si se Clericaliter sustentare nequeant, liberè possunt nubere, aliâque negotia sæcularia exercere. Et hinc Concilium Trident. *loc. cit. notanter prohibet solum, ne quis sine Titulo ad Sacros Ordines promoveretur.*

117.

66. Resp.

66. Resp. II. Cum Bonacina *disp. 8. de Sacram. Ordinis, quest.* Huiusmodi
un. punct. 5. num. 31. & alijs, eiusmodi Titulum esse triplicem. Pri- Titulus,
mus, est Beneficij Ecclesiastici, dum tale quis pacificè possi- quocuplex?
det. Secundus Titulus, est Patrimonij, vel Pensionis: ut tamen
ad hunc Titulum Patrimonij, vel Pensionis, quis ordinari possit,
requiritur insuper, quòd Episcopus iudicet, talem pro utilitate
vel commoditate Ecclesiarum suarum esse assumendum, illud-
que Patrimonium, vel Pensionem, & ad vitam sustentandam suf-
ficiens esse, & verè ab ipso obrineri; ut statuit Concilium Trid.
loc. cit. Tertius Titulus, est Paupertatis, seu Professionis Religio-
sæ: Siquidem Religiosi Professi, utpote propter Christum omnia
sua relinquentes, nihilque proprium in hoc Mundo possidentes,
ordinantur ad Titulum Paupertatis, juxta Pontificale Romanum,
§. *De Ordinatione Subdiaconi.* His iuxta praxin, atque antiquam
consuetudinem Germaniæ, & quarumdam aliarum Regionum,
addi potest Titulus Mensæ. Sed de hoc, utpote consuetudine
solum introducto, Jura mentionem non faciunt; fufius tamen de
ipso disserit Ludov. Engel. *in Collegio Juris Canonici lib. 1. tit. 14. num.*
14. & seqq.

67. Quæritur IV. An pro susceptione Ordinum sufficiat con- An requira-
tactus moralis materiæ sibi per Episcopum porrectæ, dum quis tur conta-
v. g. solam manum Episcopi, vel alterius simul ordinati tangit, ctus phyfi-
non verò ipsam materiam; vel an requiratur etiam contactus, cius mate-
physicus, seu immediatus ipsius materiæ? Resp. I. Quantum rix Ordinis?
est de necessitate præcepti, ac in praxi, diligenter curandum est,
ut ipsamet materia Ordinis, v. g. Liber Evangeliorum, Calix cum
Patena &c. ab ordinandis physicè ac realiter attingatur. Ratio
est. Tum quia Rubricæ Pontificales hoc præscribunt, quæ pro- (k) *Ut dicitur*
inde sunt observandæ. Tum quia in Sacramentis tutior pars, *etum T.*
quantum fieri potest, est eligenda: (k) multi autem Doctores, *1. Dist. 3.*
ut D. Thomas, Cajetanus, Paludanus, aliique plures, quos citat *n. 57. & 8.*
Layman *lib. 5. tract. 9. c. 5. n. 8.* existimant, contactum physicum
ac realem materiæ requiri ad substantiam & valorem Sacramen-
ti Ordinis.

68. Resp. II. Nihilominus probabilius est, ad valorem Sacra- Pærim
menti Ordinis sufficere solum contactum moralem materiæ re- ad valorem
motæ Ordinationis. Ita Layman *loc. cit.* Gobat *tract. 8. Theol. Ex.* Sacramenti
periment. n. 77. estque communior Doctorum. Ratio est: quia per Ordinis?
solum contactum moralem iam verificatur verbum illud formæ,
Accipite potestatem &c. ab Episcopo prolatum. Deinde tam stri-
ctè

Xxxxxx

Et

Et a necessitas contactus physici materiae ad validitatem Ordinis, ex nulla Lege, vel claro textu conat; ergo non est asserenda.

Declaratur,
hoc am-
plius,

69. Addit tamen non immerito Mairius *Disp. 19. Theol. Mor. num. 26.* hoc intelligendum esse de tali contactu morali, quo quis saltem mediatè tangit materiam Ordinis, tangendo v. g. manum Episcopi materiam porrigentis: nam sola ostensio, seu Porrectio materiae, absque ullo contactu physico, saltem mediato, non videtur sufficere. Unde & Clemens VIII. aliquos sic ordinatos, sub conditione reordinari præcepit, prout citatus Mairius refert.

DISTINCTIO XIII.

De Sacramento Matrimonij.

Q U Æ S T I O I.

Quid, & quotuplex sit Matrimonium, & quæ Bona ipsius?

1. **M**atrimonium, quod communiter postremo inter novæ Legis Sacramenta loco tractatur, à D. Apostolo, ad Ephes. 5. *Magnum Sacramentum* appellatur. Non quidem in eo sensu, quasi sit omnibus alijs novæ Legis Sacramentis præstantius: sed dicitur *Magnum Sacramentum* ratione suæ significationis, eò quòd significet conjunctionem Christi cum Ecclesia; prout idem Apostolus *loc. cit.* exponit, de Matrimonio Fidelium sic loquens: *Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico in Christo & in Ecclesia.* Porro *Matrimonium*, juxta nominis ethymologiam, derivatur à *ly*, *mater*, & *munium*, id est, officium: quasi diceretur *matris munium*, eò quòd matri maximè incumbat officium nutriendæ proli, quæ est finis primarius Matrimonij.
2. Matrimonij varia sunt nomina: quandoque enim dicitur *Conjugium*, eò quòd virum ac mulierem sub uno, eodemque quasi mutuo jugo ad servandam fidem & onera matrimonij sustinenda constituat. Insuper appellatur *Connubium*, & quandoque *Nuptiæ*; & que *Nuptiæ*; eò quòd antiquitus pudoris gratiâ se puellæ obnubent, seu faciem velarent, dum viris dabantur; exemplo *Rebeccæ*, de qua id ipsum legitur *Gen. 24. & notatur c. Nec illud. 30. q. 5.* Hodie tamen per *Nuptias* propriè intelligitur ipsamet

Matrimo-
niū dicitur
magnum
Sacramen-
tum, cur?

Unde deri-
vetur?

Appellatur
Conjugiū,

Connubiū,
Nuptiæ; &
que propriè
quid?